

PROTOCOLAKKOORD
tussen de federale Wetgevende Kamers en de parlementen van de gewesten
betreffende de toepassing van de regelingen inzake de controle
van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing
van de provincie-, gemeente- en districtsraden en voor de rechtstreekse
verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn op 8 oktober 2006

TOELICHTING

1. Doel van het protocolakkoord

De organisatie en de verkiezing van de provinciale, gemeentelijke en binnengemeentelijke organen, met inbegrip van de controle op de hierop betrekking hebbende verkiezingsuitgaven, zijn sinds de staatshervorming van 2001 een bevoegdheid van de gewesten (art. 6, §1, VIII, 4°, BWHI). De regionale wetgevers hebben de omvang van deze bevoegdheid op een verschillende manier geïnterpreteerd en ingevuld. Elk gewest heeft daarbij het advies van de Raad van State dat over zijn voorontwerp werd uitgebracht gevolgd. De tegenstrijdige adviezen laten met name onduidelijkheid bestaan over de vraag of de gewesten ook bevoegd zijn om de materiële normen (maximumbedragen, definitie verkiezingsuitgaven) vast te leggen. Wat de uitgavenplafonds voor de partijen, de lijsten en de kandidaten betreft, verwijzen het decreet van het Waals Gewest en de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest onrechtstreeks naar de maximumbedragen die vastgelegd werden bij wet van 7 juli 1994. Het Vlaamse Gewest heeft bij decreet zelf maximumbedragen vastgelegd.

De maximumbedragen in de Vlaamse regeling zijn uitsluitend van toepassing op de gemeente- en provincieraadsverkiezingen in het Vlaamse Gewest. Voor de rechtstreekse verkiezing van de OCMW-raden blijft de wet van 7 juli 1994, inclusief de erin vermelde maximumbedragen, van toepassing. Ook voor de verkiezingen in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest blijven de bedragen vermeld in de wet van 7 juli 1994 van toepassing.

Partijen die zowel in het Vlaamse Gewest als in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest opkomen, zijn onderworpen aan twee regelingen met een verschillend territoriaal toepassingsgebied. De kandidaten die in het Vlaamse Gewest tegelijkertijd deelnemen aan de verkiezing van de OCMW-raad en aan de gemeente- en/of provincieraadsverkiezingen, zijn dan weer onderworpen aan twee regelingen met een verschillend personeel toepassingsgebied.

Dit protocolakkoord beoogt te vermijden dat partijen en kandidaten die onderworpen zijn aan verschillende uitgavenplafonds deze maximumbedragen cumuleren. Het protocolakkoord doet een oproep aan de voorzitters van alle partijen die deelnemen aan de lokale verkiezingen om een dergelijk cumulverbod te doen naleven.

2. Cumulverbod

De kandidaten en de partijen die gelijktijdig onderworpen zijn aan twee verschillende materiële regelingen mogen de maximumbedragen van beide regelingen niet samentellen. Voor zover die maximumbedragen in beide regelingen niet identiek zijn, is de meest gunstige regeling van toepassing.

3. Gemeenschappelijk aangifteformulier

Het protocolakkoord bepaalt dat de partijen en de kandidaten al hun verkiezingsuitgaven op hun aangifteformulier moeten invullen zodat de bevoegde controle instanties kunnen beoordelen of de betrokken partijen en kandidaten het verbod om de verschillende uitgavenplafonds te cumuleren respecteren. De bevoegde diensten van de FOD Binnenlandse Zaken worden belast met de opmaak van een gemeenschappelijk aangifteformulier.

PROTOCOLAKKOORD

Gelet op de wet van 7 juli 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de provincieraden, de gemeenteraden en de districtsraden en voor de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn;

Gelet op artikel 6, § 1, VIII, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ingevoegd bij artikel 4 van de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen, op grond waarvan het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest bevoegd zijn inzake de verkiezing van de provinciale, gemeentelijke en binnengemeentelijke organen, met inbegrip van de controle op de hierop betrekking hebbende verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen die daaraan zijn besteed;

Gelet op artikel 4 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen op grond waarvan die bevoegdheidsoverheveling eveneens van toepassing is op het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest;

Gelet op het feit dat de gewesten elk een eigen regelgeving hebben aangenomen inzake de controle van de verkiezingsuitgaven van de provincie- en gemeenteraadsverkiezingen:

- Vlaamse Gewest : decreet van 10 februari 2006 houdende wijziging van de Gemeentekieswet, gecoördineerd op 4 augustus 1932, de wet van 19 oktober 1921 tot regeling van de provincieraadsverkiezingen, de wet tot organisatie van de geautomatiseerde stemming van 11 april 1994, en het decreet van 7 mei 2004 houdende regeling van de controle van de verkiezingsuitgaven en de herkomst van de geldmiddelen voor de verkiezing van het Vlaams Parlement;
- Waalse Gewest : decreet van 1 juni 2006 houdende wijziging van Boek I van het vierde deel van het Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie;
- Brusselse Hoofdstedelijk Gewest : ordonnantie van 16 februari 2006 houdende wijziging van de gemeentekieswet;

Gelet op het feit dat de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn een federale bevoegdheid is gebleven en geregeld wordt bij wet van 7 juli 1994;

Gelet op het feit dat bovenstaande regelingen een verschillend territoriaal en personeel toepassingsgebied hebben;

Gelet op het feit dat de politieke partijen die in meer dan één gewest deelnemen aan de verkiezingen, enerzijds, en dat de kandidaten die tegelijkertijd deelnemen aan de rechtstreekse verkiezing van de OCMW-raad en aan de provincie- en/of gemeenteraadsverkiezing, anderzijds, onderworpen zijn aan verschillende regelingen die elk eigen maximumbedragen bepalen.

DE PARTIJEN

De Kamer van volksvertegenwoordigers, vertegenwoordigd door de heer Herman De Croo, voorzitter

De Senaat, vertegenwoordigd door mevrouw Anne-Marie Lizin, voorzitter

Het Vlaams Parlement, vertegenwoordigd door mevrouw Marleen Vanderpoorten, voorzitter

Het Waals Parlement, vertegenwoordigd door de heer José Happart, voorzitter

Het Parlement van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door de heer Eric Tomas, voorzitter

Zijn het volgende overeengekomen :

Artikel 1 - Definitie

Voor de toepassing van dit protocolakkoord dient te worden verstaan onder lokale verkiezingen : de verkiezing van de provincieraden, de gemeenteraden en de districtsraden en de rechtstreekse verkiezing van de OCMW-raden.

Artikel 2 - Maximum uitgavenplafond in geval van onderwerping aan verschillende regelingen inzake verkiezingsuitgaven

De voorzitters van de politieke partijen die deelnemen aan de lokale verkiezingen worden verzocht de volgende afspraken na te doen leven :

- Een politieke partij die in meer dan één gewest deelneemt aan de lokale verkiezingen, mag de maximumbedragen die conform de respectieve regelingen in de desbetreffende gewesten van toepassing zijn niet cumuleren. Dat houdt in dat de Vlaamse politieke partijen die minder dan vijftig lijsten voordragen onder een in het Vlaamse Gewest en in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest beschermd letterwoord, het in het voormelde Vlaams decreet van 10 februari 2006 bepaalde bedrag mogen uitgeven, zonder dat ze in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest evenwel meer mogen uitgeven dan het bedrag dat is bepaald bij de wet van 7 juli 1994 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van de provincieraden, de gemeenteraden en de districtsraden en voor de rechtstreekse verkiezing van de raden voor maatschappelijk welzijn.

- Een kandidaat die tegelijkertijd deelneemt aan de rechtstreekse verkiezing van de OCMW-raad en aan de provincie- en/of gemeenteraadsverkiezing, mag de maximumbedragen die conform de respectieve regelingen van toepassing zijn niet cumuleren.

Artikel 3 - Toepassing van het verhoogd uitgavenplafond voor partijen

Om te bepalen of een partij met minstens vijftig lijsten deelneemt aan de verkiezingen, en bijgevolg recht heeft op een verhoogd uitgavenplafond, wordt rekening gehouden met alle lijsten die met een identiek beschermd letterwoord deelnemen aan de lokale verkiezingen in gelijk welk gewest.

Artikel 4 - Aangifte van uitgaven voor verkiezingspropaganda verricht in meer dan één gewest en gemeenschappelijk aangifteformulier

De politieke partijen bedoeld in artikel 2, eerste gedachtestreepje, tweede zin, vermelden in hun aangifteformulier het totaal van de verkiezingsuitgaven die in elk gewest zijn gedaan, met inbegrip van de herkomst van de daarvoor aangewende geldmiddelen. Uitgaven die betrekking hebben op verkiezingspropaganda in de geschreven pers die in meer dan één gewest wordt verspreid, worden uitgesplitst over de betrokken gewesten volgens een verdeelsleutel die wordt vastgesteld op grond van het aantal exemplaren van het betrokken communicatiemiddel dat in elk gewest wordt verkocht.

De federale regering wordt verzocht een gemeenschappelijke aangifteformulier uit te werken voor de aangifte van de verkiezingsuitgaven van de kandidaten die zowel deelnemen aan de rechtstreekse verkiezing van de OCMW-raad als aan de provincie- en/of gemeenteraadsverkiezing. De verkiezingsuitgaven voor de desbetreffende verkiezingen, met inbegrip van de herkomst van de daarvoor aangewende geldmiddelen, worden apart vermeld.

Artikel 5 - Informatieverstrekking

De federale en de gewestelijke controlecommissies betreffende de verkiezingsuitgaven verbinden zich ertoe elkaar alle nuttige informatie te verstrekken, die elke commissie in staat moet stellen de verkiezingsuitgaven effectief te controleren.

Gedaan te Brussel, op

In zoveel exemplaren als er ondertekenaars zijn,

voor de Kamer van volksvertegenwoordigers,
Herman DE CROO

Voor de Senaat,
Anne-Marie LIZIN

Voor het Vlaams Parlement,
Marleen VANDERPOORTEN

Voor het Waals Parlement,
José HAPPART

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,
voor Eric TOMAS, verhinderd, Jos CHABERT, eerste ondervoorzitter.

